

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Pwllheli
DYDDIAD	17 Hydref 2017
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheolaethol yr Harbwr
AWDUR	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig

1. Cyflwyniad

1.1 Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw ystyried, trafod a chynghori ar faterion yn ymwneud â rheolaeth, diogelwch a datblygiad yr Harbwr ac i swyddogion dderbyn sylwadau'r Aelodau ar faterion yn ymwneud a Harbwr Pwllheli.

1.2 Pwrpas yr adroddiad yw cyflwyno diweddariad cryno i sylw'r Pwyllgor ar faterion yr Harbwr am y cyfnod Mawrth 2017 hyd at Hydref 2017 ac i dderbyn adborth gan yr Aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol yr harbwr.

1.3 Yn 2014 penderfynwyd gan Gabinet y Cyngor byddai'r Pwyllgorau Harbyrau Pwllheli, Aberdyfi ac Abermaw yn cynnwys: -

- Hyd at 4 Aelod Lleol Cyngor Gwynedd
- Aelod Cabinet Cyngor Gwynedd sydd yn dal Portffolio'r Awdurdod Harbwr
- Un Aelod Cyngor Tref/Cyngor Cymuned
- Hyd at saith aelod arall i gynrychioli gwahanol fuddiannau defnyddwyr yr harbwr

Yn ystod yr haf fe fu i'r Swyddog cefnogi aelodau ohebu gyda phob cynrychiolydd mudiadau'r harbyrau a enwir uchod yn atgoffa o'r gofyn fod mudiadau yn enwebu cynrychiolydd am y flwyddyn sydd i ddod gan hefyd anfon copi o'r cyfansoddiad a chofnodion o gyfarfod blynyddol y grwpiau perthnasol. Bydd yn hanfodol bod y wybodaeth wedi ei gyflwyno i'r Cyngor ble yn berthnasol.

Mae Pwyllgor Harbwr Porthmadog yn bwyllgor harbwr statudol ac wedi ei ffurfio yn unol â Rhan 6 (2) (a-j) Gorchymyn Diwygio Harbwr Porthmadog. Mae'r Gorchymyn yn cyfarwyddo bod yna 15 Aelod yn eistedd ar Bwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog. Mae rhestr gyflawn o'r grwpiau a mudiadau a fydd yn cael eu cynrychioli ar y Pwyllgor Harbwr i'w gweld yn y Gorchymyn Harbwr. Mae copi o'r Gorchymyn ar gael i Aelodau.

2. Angorfeydd, Cofrestru Cychod Harbwr a Hafan Pwllheli

2.1 Yn 2017/18 mae'r nifer cychod a fu wedi angori yn yr Harbwr fel a ganlyn; -

2.2 Angorfeydd Yr Harbwr Allanol - mae 60 cwch ar angorfa flynyddol yn 2017. Mae hyn yn cymharu gyda 58 a fu wedi angori yn 2016. Mae yn galonogol bod cynnydd bychan yn y niferoedd eleni. Mae 46% o'r perchenogion yn breswyl yng Ngwynedd gyda 54% yn breswyl tu allan i Wunedd.

2.3 Yr Hafan - mae 306 cwch wedi angori ar angorfa pontŵn blynyddol yn 2017. Mae hyn yn cymharu gyda 287 a fu ar angorfa pontŵn yn 2016. Mae yn galonogol nodi bod cynnydd yn y niferoedd sydd wedi angori yn yr Hafan eleni ac mae'r nifer eleni yn y nifer uchaf ers 2012. Mae 19% o'r perchenogion yn breswyl yng Ngwynedd gyda 81% yn breswyl tu allan i Wunedd.

- 2.4 Ar y cyfan, wrth gymharu holl harbyrau Cyngor Gwynedd gwelwyd cynnydd mewn nifer cwsmeriaid dros y flwyddyn ddiwethaf. Yr unig eithriad o gysondeb yn y nifer gychod ar angorfeydd oedd yn Noc Fictoria yng Nghaernarfon ble gwelwyd lleihad mewn nifer gychod ar angorfa pontŵn. Mae hyn oherwydd anawsterau angora gan fod cynnydd yn y llaid a olygai na allai cychod angora ar rhai pontŵn oherwydd diffyg dyfnder dwr yn y Doc.
- 2.5 Cofrestrwyd 903 Cwch Pŵer gyda Chyngor Gwynedd yn 2017 sydd yn cymharu gydag 1011 a fu wedi cofrestru yn 2016. Roedd 100 cwch wedi cofrestru drwy drefniant tenant sydd yn rheoli a gwasanaethu'r llithrfa yn yr harbwr allanol ar ran y Cyngor gyda 177 cwch wedi cofrestru yn yr Hafan.
- 2.6 Cofrestrwyd 725 Bad Dwr Personol yng Ngwynedd yn 2017. Cymharai hyn gydag 734 a fu wedi cofrestru yn 2016. Roedd 56 Bad dwr Personol wedi cofrestru drwy drefniant tenant sydd yn rheoli a gwasanaethu'r llithrfa ar ran y Cyngor yn yr harbwr allanol gyda 65 Bad Dwr Personol wedi cofrestru yn yr Hafan.
- 2.7 Pwysleisir ar y pwysigrwydd i sicrhau fod pob cwch pŵer a Bad Dwr Personol sydd yn defnyddio llithrfa'r Hafan wedi cofrestru ac yn arddangos yr hawlen cofrestru ar y cwch. Ni ddylai unrhyw gwch lansio yn yr harbwr oni bai fod yn arddangos yr hawlen cofrestru. Mae angen sicrhau fod cwmnïau Parcïo a Lansïo yn cydymffurfio gyda'r gofynion hyn.

3. Cod Morwrol Diogelwch Porthladdoedd

- 3.1.1 Ym mis Tachwedd 2016 fe fu i'r Adran Drafnidiaeth o'r Llywodraeth gyhoeddi addasiadau i'r Cod Diogelwch Porthladdoedd. Mae copïau o'r cod newydd wedi ei ddosbarthu i holl Aelodau'r Pwyllgorau Ymgynghorol ac mae copi hefyd ar gael ar safle we'r MCA. Mae'r Gwasanaeth Morwrol a Pharcïau Gwledig yn adolygu'r Cod Diogelwch ar gyfer harbyrau bwrdeistrefol Gwynedd yn rheolaidd er sicrhau fod holl systemau diogelwch ein harbyrau yn cyd-fynd gyda gofynion y cod a disgwyliadau ein cwsmeriaid a hefyd er cydymffurfio a gofynion Iechyd a Diogelwch.
- 3.1.2 Mae Adran Trafnidiaeth y Llywodraeth wedi adolygu ac wedi cyhoeddi canllawiau 'Ymarferiadau da Mewn Gweithgareddau Harbyrau' sydd yn gysylltiedig gyda'r Cod Diogelwch Morol ac mae copi o'r ddogfen ar gael i Aelodau ar gyflwyniad cais i'r gwasanaeth Morwrol a Pharcïau Gwledig.
- 3.1.3 Rhwng y 19eg ac yr 21ain Medi 2017 fe gynhaliwyd arolygiad trylwyr gan brif archwilwyr Asiantaeth Gwylwyr y Glannau o drefniadau a systemau diogelwch presennol harbyrau bwrdeistrefol Gwynedd er sicrhau cydymffurfiaeth a'r Cod Diogelwch Porthladdoedd. Barn gychwynnol yr archwilwyr oedd bod y Cyngor yn cyd-fynd gyda'r gofynion yn gyffredinol ond bod angen addasu rhai elfennau sydd yn gysylltiedig â chofnodi dyletswyddau a nodi Deiliwr Dyletswydd. Fe fu i'r archwilwyr ymweld ag harbyrau Aberdyfi, Porthmadog a Phwllheli yn ystod yr archwiliad.
- 3.1.4 Disgwylir adroddiad ysgrifenedig gan yr archwilwyr yn amlinellu'r materion a fydd angen sylw gan y Cyngor. Fe sicheir bod y Pwyllgorau Ymgynghorol yn derbyn copi o'r adroddiad. Pan fydd adroddiad yr archwilwyr wedi ei dderbyn fe fydd gan y Cyngor gyfnod penodol i addasu trefniadau ac fe fydd Asiantaeth Gwylwyr y Glannau yn ail ymweld â'r gwasanaeth oddi fewn 12 mis o gyflwyno'r adroddiad ble bydd disgwyl bod argymhellion a gyflwynwyd yn yr adroddiad wedi eu gweithredu arnynt.

- 3.1.5 Yn dilyn trafodaeth gyda'r archwilwyr cytunwyd mewn egwyddor byddai yn fuddiol bod dyddiad yr ail ymweliad yn cyd-fynd a dyddiad Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr. Awgrymwyd i'r archwilwyr byddai yn fuddiol bod yr archwilwyr yn mynychu cyfarfod o Bwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog gan wahodd cynrychiolwyr Pwyllgorau Ymgynghorol Aberdyfi, Abermaw a Pwllheli i'r cyfarfod. Byddai hyn yn galluogi Aelodau i dderbyn gwybodaeth gan yr archwilwyr ynglŷn â phrif faterion y Cod Diogelwch a'r disgwyliad ar y Cyngor i gydymffurfio gyda'r Cod Diogelwch.
- 3.1.6 Pwysleisir na gyflwynwyd unrhyw rybudd o welliant yn ymwneud a materion diogelwch difrifol neu ddiffygion yn yr harbysau. Nodwyd ganddynt fod cyfle i wella ar daclusrwydd oddi amgylch cei harbwr Aberdyfi gan fod yna nwyddau a rhaffau wedi eu cadw ar y cei mewn ffordd a allasai achosi risg. Ni gyflwynwyd sylw ar safonau Pwllheli na Porthmadog. Disgwylir hefyd bydd adborth am y sianel yn Harbwr Pwllheli.
- 3.1.7 Er bod y Cod Diogelwch Porthladdoedd yn cael ei adolygu yn rheolaidd gan y gwasanaeth mae'n anorfod atgoffa Aelodau o'r Pwyllgorau Ymgynghorol o'r ddyletswydd arnynt i gyflwyno sylwadau ar addasrwydd y Cod Diogelwch ac i dderbyn sylwadau ar drefniadau gwaith yr harbysau fel gallai'r Cod Diogelwch gael ei adolygu er sicrhau ei fod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, priodoldeb lleoliadau cymhorthion mordwyo, diogelwch cyffredinol a gwaith dydd i ddydd yr harbwr.
- 3.1.8 Nid oes unrhyw fater neu achos o bryder wedi ei gyflwyno at sylw'r gwasanaeth gan Aelodau o'r Pwyllgor Harbwr yn ystod 2017 sydd yn gysylltiedig â chyfrifoldebau a dyletswyddau statudol yr Harbwr.

4. Mordwyo

- 4.1.1 Cafwyd archwiliad manwl gan archwilwyr Awdurdod Goleudai Tŷ'r Drindod ar yr 2il Awst 2017. Mewn cymhariaeth ac adroddiadau blaenorol roedd adroddiad 2017 yn cadarnhau gwelliant pellach yng nghyflwr a lleoliadau Cymhorthion Mordwyo yn harbysau bwrdeistrefol Gwynedd. Nodwyd gan yr archwiliwr na fod cymhorthydd Rhif 8 ar ei safle priodol ond bellach mae trefniadau wedi ei wneud i hysbysu Tŷ'r Drindod fod nifer a lleoliadau cymhorthion mordwyo Pwllheli yn cael eu haddasu fel bod angen.
- 4.1.2 Mae rhaglen waith cynnal a chadw'r Cymhorthion Mordwyo'r Harbwr wedi ei gwblhau a hyn yn unol â chaniatâd a chyfarwyddwyd ac arweiniad Tŷ'r Drindod. Fe fydd diweddariad o'r sefyllfa bresennol yn cael ei gyflwyno i'r Aelodau yn y cyfarfod pe bydd yna unrhyw newid i'r sefyllfa gyfredol.
- 4.1.3 Nid oes Rybudd i Forwyr mewn grym yn harbwr Pwllheli.
- 4.1.4 Hyd yma mae tri adroddiad wedi ei gyflwyno at sylw MAIB (Marine Accident Investigation Branch) yn adrodd ar ddigwyddiadau yn ymwneud a chychod yng Ngwynedd. Mae 1 digwyddiad yn adrodd ar gwch a gafodd ei daflu wyneb i wared oddi fewn ardal awdurdodedig harbwr Pwllheli. Roedd cwch pŵer yn teithio o gyfeiriad Abersoch i Bwllheli a hyn ar gyflymder diogel a phriodol pan gafodd y cwch ei droi trosodd gan don. Ni achoswyd unrhyw anaf i'r morwyr ac fe gafodd y cwch ei hadfer gan griw'r Bad Achub.

4.2 Cynnal a chadw

- 4.2.1 Cyflwynir trefniadau a rhaglen waith ar gyfer cynnal a chadw elfennau allweddol harbwr Pwllheli a'r Hafan gan Reolwr yr Harbwr yn y cyfarfod.
- 4.2.2 Bydd y Rheolwr Harbwr yn cyflwyno rhaglen waith cynnal a chadw a fu i'w gweithredu yn Harbwr Pwllheli yn ystod y cyfnod Hydref - Rhagfyr 2017 ac yn rhoi amlinell o'r rhaglen waith a fu i'w gweithredu yn y cyfnod Ionawr - Mawrth 2018. Gofynnir am adborth aelodau'r Pwyllgor am unrhyw waith ychwanegol bydd angen ei ystyried a'i gynnwys ar y rhaglen waith.
- 4.2.3 Mae'r gwasanaeth yn ystyried gwelliannau i'r cyfarpar a gwasanaeth tanwydd. Yn y man mae cwsmeriaid yn gallu prynu tanwydd yn gyffredinol rhwng 09.00 a 17.00. Tu allan i'r oriau hyn nid yw yn bosibl i gychod dderbyn cyflenwad tanwydd.
- 4.2.4 Mae'r Gwasanaeth yn ymchwilio i'r posibilrwydd i gychod fod yn gallu derbyn a thalu am danwydd drwy beiriannau hunan wasanaeth. Golygai hyn na fyddai angen staff i fod yn bresennol ar y pontŵn tanwydd i dderbyn taliad. Pe byddai yn bosibl cyflwyno'r gwasanaeth yna golygai byddai cwsmeriaid yn gallu derbyn tanwydd drwy ddefnyddio cyfarpar hunain wasanaeth tu allan i'r oriau 09.00 - 17.00.
- 4.2.5 Mae'r amcan bris cychwynnol sydd wedi ei dderbyn am y cyfarpar yn £8K gyda chost gwasanaethu'r taliadau electroneg yn £20 pob mis. Er bydd yn bosibl ymestyn yr oriau presennol ble mae bosibl derbyn tanwydd drwy gyfarpar hunan wasanaeth oherwydd cyfyngiadau yn y rheolau cenedlaethol ni fydd yn bosibl i'r cyflenwad fod ar gael yn yr Hafan 24/7.
- 4.2.6 Cyn bydd yn bosibl cadarnhau trefniadau hunain wasanaeth mae angen i'r Gwasanaeth ystyried sut byddem yn gallu sicrhau bod defnyddwyr yn cydymffurfio gyda gofynion cyflwyno datganiadau disel coch. Mae hyn yn gysylltiedig â phrosesu a chasglu taliadau tollau ychwanegol sydd yn ymwneud a gwerthu disel coch a defnyddir gan gychod at bwrpas tramwyo gyda chwch. Mawr obeithir na fydd yna unrhyw rwystrau gweinyddol yn amharu ar welliant gwasanaeth i'r cwsmer.
- 4.2.7 Fe fydd arwyneb maes parcio traeth Glandon yn derbyn sylw cyn diwedd mis Hydref. Fe fu i'r tyllau a oedd wedi ymddangos ar wyneb y maes parcio ger y fynedfa gael eu llenwi ar ddechrau'r tymor. Oherwydd prysurdeb y safle a'r nifer gerbydau sydd yn defnyddio'r maes parcio fe fydd y gwasanaeth yn ystyried trefniadau amgen er ceisio lleihau'r difrod a achosir i arwyneb y safle.

4.3 **Carthu**

- 4.3.1 Strategaeth Garthu - cyflwynir diweddariad ar y Strategaeth Garthu a'r gwaith sydd ynghlwm a'r Strategaeth Garthu yn y cyfarfod. Cwblhawyd gwaith carthu ceg yr harbwr yn ystod y gwanwyn ac yn dilyn y gwaith carthu fe gwblhawyd gwaith pellach ar lefel wyneb y sianel er ceisio sicrhau fod cysondeb yn lefel gwely'r sianel fordwyo.
- 4.3.2 Rhagwelir bydd adroddiad ar y Grwyn Preseb (Crib Groyne) yn cael ei ddosbarthu yn y cyfarfod. Mae awdur yr adroddiad wedi ei wahodd i'r Pwyllgor Harbwr (heb gadarnhau) ac fe fawr obeithir bydd yn bresennol gan fyddai hyn yn rhoi cyfle i dderbyn gwybodaeth gan y peiriannydd ynglŷn â'r wahanol opsiynau fydd yn bosibl eu hystyried.

5. Materion Ariannol

- 5.1 Bydd crynodeb o gyllidebau'r Harbwr a sefyllfa ariannol gyfredol hyd at ddiwedd cyfnod Chwarter 2 ac adroddiad cyllideb diwedd y flwyddyn ariannol 2016/17 yn cael ei gyflwyno yn y cyfarfod.
- 5.2 Yn ystod y cyfnod, bu'n ofynnol i ymrwymo adnodd cyllid ar gyfer y canlynol: -
- Cynnal a chadw Cymhorthion Mordwyo a Llusernau
 - Cynnal a chadw angorfeydd y Cyngor.
 - Gwaredu Fflachiau
 - Cwch Rheoli harbwr a thraethau cyfagos – buddsoddiad £20K
 - Materion cyflogaeth staff
 - Cynnal a chadw sustem Teledu Cylch Cyfyng.
- 5.3 **Ffioedd a Thaliadau 2017/18.** Atodir taenlen ffioedd arfaethedig Harbwr Pwllheli ac Yr Hafan. Atodir hefyd daenlen ffioedd lansio cychod a Badau Dwr Personol ar gyfer 2018. Rhagwelir bydd chwyddiant Harbyrau ar gyfer 2018/19 yn 1.78% gyda chwyddiant Hafan yn 1.73%. Er cwrdd â her cyllideb a tharged incwm y gwasanaeth argymhellir fod ffioedd Harbwr Pwllheli ac Yr Hafan yn cynyddu 2% ar gyfartaledd ar gyfer y flwyddyn ariannol 2018/19.
- 5.4 Pwysleisir mai drafft yn unig sydd wedi ei gyflwyno ger bron Aelodau o'r Pwyllgor Ymgynghorol ac mae'r ffioedd yn ddarostyngedig ar dderbyn sylwadau gan yr Aelodau a chadarnhad gan yr Arweinydd Portffolio yn fuan yn 2018 cyn eu cyhoeddi.
- 5.5 Mae cynnydd chwyddiant Morwrol a Pharciau Gwledig 2018/19 fel a ganlyn: -
5.5.1	Traethau	- 3.1%
5.5.2	Hafan	- 1.73%
5.5.3	Harbyrau	- 1.78%
5.5.4	Doc Fictoria	- 1.45%
5.5.5	Parc Padarn	- 3.25%
5.5.6	Parc Glynllifon	- 3.0%

6. Digwyddiadau

- 6.1 Croesawir adroddiad llafar ar brif ddigwyddiadau Plas Heli yn ystod 2017 gan gynrychiolydd yr Academi.